

СХВАЛЕНО:
рішенням педагогічної ради
протокол від 31.08.2023 № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказ від 31.08.2023 № 80
Директор _____ Л.І.Пашкевич

**Освітня програма
Печихвостівського ліцею
Горохівської міської ради
Луцького району Волинської області
початкова освіта
(1-4 класи)**

**Освітня програма
Печихвостівського ліцею Горохівської міської ради
Луцького району Волинської області
І ступеня (1 – 4 класи)**

Загальні положення освітньої програми

Освітня програма І ступеня (1 – 4 класи) розроблена на виконання ст. 33 Закону України «Про освіту», ст.. 11 закону України «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження державного стандарту початкової освіти»(у редакції постанови КМУ від 24.07.2019 р. №688).

З урахуванням поетапного переходу закладу освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2022/2023 навчальному році освітня програма для 1-4 класів розроблена на основі Державного стандарту початкової освіти (2018), типових освітніх програм (наказ МОН України від 08.10.2019 № 1272 та № 1273).

Заклад освіти працює за Типовою освітньою програмою початкової освіти під керівництвом О.Я.Савченко (1-2 класи), затвердженою Наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272 та Типовою освітньою програмою початкової освіти під керівництвом О.Я.Савченко (3 – 4 класи), затвердженою Наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273. Освітня програма початкової освіти - узгоджений комплекс видів освітньої діяльності, що ґрунтуються на компетентнісному підході і спрямований на реалізацію мети й завдань, визначених у новому Державному стандарті початкової освіти.

Освітня програма початкової освіти окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

Відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту», в закладі основними формами здобуття освіти є інституційна: очна (денна), дистанційна (за потреби).

Очна (денна) форма здобуття освіти, передбачає безпосередню участь здобувачів освіти в освітньому процесі, навчання в одну зміну, тривалість навчального тижня - 5 днів.

Дистанційна форма, передбачає здобуття освіти за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій, навчання в одну зміну, тривалість навчального тижня - 5 днів.

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій (додаток 1);

очікувані результати навчання учнів подані у програмі початкової освіти під керівництвом О.Я.Савченко, затвердженої Наказом МОН України від 08.10.2019 №1272 та №1273.

зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» використані з офіційного веб-сайту МОН;

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти

Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для закладу загальної середньої освіти, та варіативну. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з освітньої субвенції.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів:

1-го класу складає 805 годин/навчальний рік. Зокрема, на інваріантний складник – 770 год, та варіативний складник – 35 год;

2-го класу складає 875 годин/навчальний рік. Зокрема, на інваріантний складник – 840 год, та варіативний складник – 35 год;

3-го класу складає 910 годин/навчальний рік. Зокрема, на інваріантний складник – 875 год, та варіативний складник – 35 год.

4-го класу складає 910 годин/навчальний рік. Зокрема, на інваріантний складник – 875 год.

На мовно - літературну освітню галузь у 1- 4 класах виділено 1365 годин/навчальний рік з яких на вивчення української мови передбачено часовий розподіл програмного матеріалу між предметом «Українська мова» та інтегрованим курсом «Я досліджую світ», відповідно до якого 5 год. на тиждень використовується на вивчення української мови як окремого предмета, 2 год. на тиждень включені до інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

Освітня галузь «Математична» (630 годин / тиждень) реалізуються через вивчення окремого навчального предмета «Математика» (3години на тиждень в 1 та 2 класах та 4 год. на тиждень – в 3та 4 класах) та включення включення програмового змісту з математики в інтегрований курс«Я

досліджую світ», де на математику відводиться по 1 год. на тиждень в кожному класі.

Освітні галузі «Природнича», «Соціальна і здоров'язбережувальна», «Громадянська та історична» представлені в інтегрованому курсі «Я досліджую світ», на що виділено 3 год. Час на його вивчення розподілено наступним чином: на природничу освітню галузь відводиться по 2 години, на соціальну та здоров'язбережувальну і громадянську та історичну – по 0,5 год.

Освітня галузь «Мистецька» реалізується через окремі предмети за видами мистецтва: образотворче мистецтво і музичне мистецтво, на що виділено по 1 год.

Освітня галузь «Технологічна» реалізується через навчальні предмети:

- в 1 – му класі - «Дизайн і технології», на яку виділено 1 год.;
- в 2 – му класі - «Дизайн і технології», на яку виділено 1 год., «Інформатика» - 1 год.
- в 3 – му класі - «Дизайн і технології», на яку виділено 1 год., «Інформатика» - 1 год.
- в 4 – му класі - «Дизайн і технології», на яку виділено 1 год., «Інформатика» - 1 год.

Освітня галузь «Фізкультурна» реалізується через навчальний предмет «Фізична культура», на яку виділено по 3 год. в 1- 4 – му класах.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані(додаток 1).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1 класі – 35 хвилин, а у 2 , 3 та 4 класах - 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від від 21.02.2018 №87«Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах здійснюються у вербальному оцінюванні (відповідно до методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 2 – го класу – наказ МОН України від 27.08.2019 року № 1154).

Навчальні досягнення учнів 3-4 класу підлягають формувальному і підсумковому (тематичному та завершальному) за рівнями навчальних досягнень оцінювання. У 3 – 4 му класах до журналу записуються лише результати завершального (підсумкового) оцінювання за кожен семестр. Річне оцінювання здійснюється на підставі результатів оцінювання за останній семестр. Результати навчання зазначаються на відповідних сторінках навчальних предметів, використовуючи такі позначення: П – початковий рівень; С – середній рівень; Д – достатній рівень; В – високий рівень. У свідоцтві досягнені рівні сформованості вмінь, які є обов'язковими результатами навчання, визначеними за кожною освітньою галуззю, фіксуються в кінці навчального року.

Навчальний план зорієнтовано на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й стабільний розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до п. 4 ст. 12 Закону України «Про освіту»).

У 2023-2024 навчальному році у 1 класі навчатиметься 10 учнів, в 2 класі - 10 учнів, в 3 класі – 7 учнів, в 4 класі – 12 учнів.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти за інших умов.

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей, логічну послідовність їх вивчення

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мовно - літературна

Математична

Природничі

Соціальна і здоров'я збережувальна

Громадянська та історична

Технологічна Мистецька Фізкультурна

Концепцією Нової української школи передбачено створення умов для особистісно орієнтованого навчання. Ефективна індивідуалізація й диференціація навчального процесу забезпечена через організацію навчальних центрів, які відображають навчальні потреби й інтереси дітей. Функціональність навчальних центрів спрямована на створення умов для дослідницької діяльності дітей, розвиток самостійності, організації роботи дітей в парах, у малих групах, а також індивідуально. У навчальних центрах проводитимуться різні види навчальної діяльності, тому вони містять різні навчальні матеріали.

Важливими навчальними центрами для першого класу є такі: центр читання і письма, природознавства, математичний і мистецький центри. Їх наповнюваність забезпечуватиме для виконання навчальних програм. Зокрема, центр читання і письма містить: книги, карти, глобус, плакати, вірші, написані на великих аркушах паперу, письмове приладдя (олівці, маркери, фломастери), папір, клей або скоч (липка стрічка), діркопробивач, мотузки, комп'ютер і навушники – для забезпечення можливості слухати і дивитися історії усім разом або окремим дітям; центр природознавства – камінці, мушлі, інші природні матеріали, магніти, збільшувальне скло, терези, довідкову літературу, журнали з природознавства, кімнатні рослини; мистецький центр (центр образотворчого мистецтва) – фарби й пензлі, глину (пластилін), старі журнали, папір, приладдя для письма й малювання, мольберт; центр математики – матеріали для лічби (пластикові іграшки, кубики різних розмірів, фабричні або саморобні предмети для лічби), пазли, доміно, лінійки, терези, інші засоби для вимірювання, ігри.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освіти складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності - 5 педагогічних працівників, які пройшли відповідну підготовку та отримали відповідні сертифікати. Зокрема: 4 класних керівників, вчителі початкових класів – Волошенюк Леся Віталіївна, Кондратюк Ольга Андріївна, Гаврисюк Марія Сергіївна, Хропот Тетяна Максимівна, 1 вчитель музики - Коберник Світлана Леонідівна, 1 вчитель інформатики – Ференц Тарас Миколайович;

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (методичне об'єднання учителів початкових класів, методична рада, педагогічна рада);

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (кабінети початкових класів, ноутбук, проектор, ігрова кімната, фізкультурна зала);

якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичного кабінету закладу освіти;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників при ВППО та он-лайн платформах.

При складанні розкладу уроків для 1 – 4 класів враховано чинні вимоги щодо організації навчального тижня. Зокрема, робочий тиждень передбачає для учнів 1 – 4 –го класів протягом навчального року додатковий розвантажувальний день – четвер, у розклад якого не вводяться предмети, що потребують значного розумового напруження (математика, мови).

Для профілактики стомлюваності, порушення статури, зору учнів 1- 4 го класів в процесі навчальної діяльності учнів через кожні 15 хвилин уроку проводитимуться фізкультурхвилини, що складаються з динамічних, дихальних вправ, вправ для збереження зору, пальчикової гімнастики тощо. Учителі весь час стимулюватимуть учнів дотримуватись правильної постави під час виконання письмових робіт за партою.

Структура навчального року

2023/2024 навчальний рік розпочинається 1 вересня святом - День знань - і закінчується не пізніше 28 червня.

I семестр: 01.09.2023р – 23.12.2023р.

II семестр: 15.01.2024р. – 31.05.2024р.

Впродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні – 23.10.2023 – 29.10.2023

зимові – 25.12.2023 – 12.01.2024

весняні – 25.03.2024 – 31.03.2024

За рішенням педагогічної ради закладу освіти від 31.08.2023 р. №1 навчальні екскурсії у 1 – 4 класах не проводитимуться.

Учні 4 – го класу складатимуть випускні іспити письмово у навчальному закладі з таких предметів:

1. Українська мова (оцінювання результатів з української мови та читання).
2. Математика.

Після закінчення 1 - 4 класів видається свідоцтво досягнень учнів. Свідоцтво досягнень надається одному з батьків, іншому законному представникові учня не пізніше 28 червня, а копія зберігається в його особовій справі.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднено на веб-сайті закладу освіти (pli-19@ukr.net).

Директор

Л.ПАШКЕВИЧ

Додаток 1
до освітньої програми

**Навчальний план
для 1- 4 класів з українською мовою навчання
Печихвостівського ліцею Горохівської міської ради Луцького району
Волинської області на 2023-2024 н. р.**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень/рік						
		1 клас	2 клас	3 клас	4 клас	разом		
Інваріантна складова								
Мовно-літературна	Українська мова	5+2	5+2	5+2	5+2	245	245	245
	Англійська мова	2	3	3	3	70	105	105
Математична	Математика	4	4	5	5	140	140	175
Природничо-соціальна i здоров'язбережувальн а, громадянська та історична,	Я досліджую світ	3	3	3	3	105	105	105
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1	1	35	35	35
Інформативна	Інформатика	-	1	1	1	-	35	35
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	1	35	35	35
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	35	35	35
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3	105	105	105
Усього		19+3	21+3	22+3	22+3	665+ 105	735+ 105	770+ 105
Варіативна складова								
Курси за вибором								
Усього								
Границю допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	22	23	23	700	770	805
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових		22	24	25	25	770	840	875
всього		96/3360						

Директор

Лариса ПАШКЕВИЧ